Trudne zachowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

wybór publikacji dostępnych online

za lata 2011-2026

Książki

1. **Rady nie od parady, czyli jak uczyć języka obcego dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / Agnieszka Sozańska. - Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2018. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://ore.edu.pl/wp-content/uploads/2018/11/rady_nie_od_parady.pdf

2. **Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami** : charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie / Piotr Plichta, Iwona Jagoszewska, Joanna Gładyszewska-Cylulko, Bernadeta Szczupał, Agnieszka Drzazga, Beata Cytowska. - Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls", 2018. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://repozytorium.uni.wroc.pl/Content/117558/PDF/Specjalne_potrzeby_edukacyjne_2018.pdf

3. **Sytuacje trudne w opinii nauczycieli klas integracyjnych** / Zenon Gajdzica. - Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls", 2011. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://books.google.pl/books?hl=pl&lr=&id=o7ynTXINBMgC&oi=fnd&pg=PA4&dq=trudne+zachowania+uczni%C3%B3w+ze+spe&ots=BuCTEh2CHZ&sig=ba1irVthAFFZb0kDrnftCJ7wNHE&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

Fragmenty z prac zbiorowych

1. **Dzieci z trudnościami emocjonalnymi i behawioralnymi a TIK** : raport. Cz. 4 / Jacek Pyżalski // W: Be Internet Awesome For All Asy Internetu - rozwijamy cyfrowe obywatelstwo u dzieci z różnymi potrzebami edukacyjnymi. - Warszawa : Fundacja Szkoła z Klasą, 2023. - S. [2]-15. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.researchgate.net/publication/372960877_Dzieci_z_trudnosciami_emocjonalnymi_i_behawioralnymi_a_TIK

2. **Edukacja matematyczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / Izabella Kaiser // W: Liczby w cyfrowym świecie : rozmowy o współczesnej edukacji matematycznej dziecka / redakcja naukowa Tomasz Przybyła. - Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM, 2021. - S. [137]-171. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.researchgate.net/profile/Malgorzata-Zytko/publication/362631331_Aktywnosc_matematyczna_dzieci_-_odkrywanie_czy_odtwarzanie_w_red_Tomasz_Przybyla_Liczby_w_cyfrowym_swiecie_Rozmowy_o_wspolczesnej_edukacji_matematycznej_dziecka_Wydawnictwo_UAM_2021/links/66e2f0a3b1606e24c224df95/Aktywnosc-matematyczna-dzieci-odkrywanie-czy-odtwarzanie-w-red-Tomasz-Przybyla-Liczby-w-cyfrowym-swiecie-Rozmowy-o-wspolczesnej-edukacji-matematycznej-dziecka-Wydawnictwo-UAM-2021.pdf#page=138

3. **Pomiędzy stosowaną analizą zachowania a Porozumieniem bez Przemocy** : perspektywa pedagoga-praktyka / Magdalena Roszak // W: Wiedza i edukacja : od teorii do praktyki / redakcja Agnieszka Pytka, Monika Maciąg. - Lublin : Wydawnictwo Naukowe Tygiel, 2018. - S. 50-56. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://bc.wydawnictwo-tygiel.pl/public/assets/259/Wiedza%20i%20edukacja%20%E2%80%93%20od%20teorii%20do%20praktyki%20D.pdf#page=50

4. **Wsparcie edukacyjne ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w inkluzji** / Jolanta Baran, Ewa Dyduch // W: Problematyczność inkluzji społecznej i edukacyjnej osób z niepełnosprawnościami i o szczególnych potrzebach / redakcja naukowa Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk. - Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2020. - S. [219]-234. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://zbc.uz.zgora.pl/Content/78198/problematycznosc.pdf#page=220

5. **Zaburzenia zachowania i emocji** / Beata Kostrubiec-Wojtachnio // W: Podręcznik metodyczny : standardy przebiegu oceny funkcjonalnej oraz planowania wsparcia edukacyjno-specjalistycznego w przypadku występowania następujących trudności: uszkodzenie słuchu; dysfunkcja wzroku; specyficzne zaburzenia uczenia się; zaburzenia rozwoju mowy i języka; zaburzenia rozwoju intelektualnego; zaburzenia ze spektrum autyzmu (ASD); zaburzenia zachowania i emocji / Wojciech Otrębski, Katarzyna Mariańczyk, Agnieszka Amilkiewcz-Marek, Katarzyna Ita Bieńkowska, Ewa Domagała-Zyśk, Beata Kostrubiec-Wojtachnio, Beata Papuda-Dolińska, Ewa Pisula. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2022. - S. 105-124. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.researchgate.net/profile/Ewa-Domagala-Zysk/publication/367128928_Standardy_przebiegu_oceny_funkcjonalnej_oraz_planowania_wsparcia_edukacyjno-specjalistycznego/links/63c28541d9fb5967c2d6280f/Standardy-przebiegu-oceny-funkcjonalnej-oraz-planowania-wsparcia-edukacyjno-specjalistycznego.pdf#page=105

Artykuły z czasopism

1. **Agresywne zachowania uczniów ze SPE jako źródła lęków nauczycieli** : korelacja osłabiająca sukces edukacji włączającej / Wanda Baranowska, Justyna Leszka // Studia Edukacyjne. - 2018, nr 51, s. 403-425. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://pressto.amu.edu.pl/index.php/se/article/view/26208/23900

2. **Analiza zachowań trudnych u uczniów z ASD w szkołach specjalnych** : badania pilotażowe / Krystyna Pomorska, Klara Królewiak-Detsi, Aneta Lew-Koralewicz // Psychiatria Polska. - 2025, nr 390, s. 1-19. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.psychiatriapolska.pl/pdf-204707-134956?filename=Analiza-zachowan-trudnych.pdf

3. **Funkcjonowanie ucznia z trudnościami przystosowawczymi w środowisku szkolnym w kontekście potrzeby rozwijania inteligencji emocjonalnej** / Anna Witek, Teresa Lewandowska-Kidoń // Lubelski Rocznik Pedagogiczny. - 2018, nr 4, s. [49]-65. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://bc.umcs.pl/Content/38781/PDF/czas7749_37_4_2018_5.pdf

4. **Nauczyciel wobec trudności związanych z edukacją uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w warunkach szkoły integracyjnej i ogólnodostępnej** : analiza obszarów problemowych / Aleksandra Antonik // Studia Edukacyjne. - 2015, nr 34, s. [153]-165. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://repozytorium.amu.edu.pl/server/api/core/bitstreams/00dcbcc8-12d6-4fb1-9a44-dc0c22bd5941/content

5. **Od reaktywności do prewencji** : systemowe wsparcie zachowań uczniów w modelu PBIS jako odpowiedź na współczesne wyzwania wychowawcze / Monika Skura // Niepełnosprawność : dyskursy pedagogiki specjalnej. - 2025, nr 54, s. [199]-211. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.researchgate.net/profile/Monika-Skura/publication/397533151_Od_reaktywnosci_do_prewencji_systemowe_wsparcie_zachowan_uczniow_w_modelu_PBIS_jako_odpowiedz_na_wspolczesne_wyzwania_wychowawcze/links/69149b80c5e6981fc4778a4d/Od-reaktywnosci-do-prewencji-systemowe-wsparcie-zachowan-uczniow-w-modelu-PBIS-jako-odpowiedz-na-wspolczesne-wyzwania-wychowawcze.pdf

6. **Postawy nauczycieli wobec trudnych zachowań uczniów w spektrum autyzmu (ASD) w warunkach edukacji włączającej** / Emilia Wojdyła, Ewelina Młynarczyk-Karabin, Diana Aksamit // Szkoła Specjalna. - 2026, nr 2, s. 18-27. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.czasopisma.aps.edu.pl/index.php/ss/article/view/3185/2907

7. **Przemoc rówieśnicza i uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** : uwarunkowania i propozycje rozwiązań profilaktycznych / Piotr Plichta // Dziecko Krzywdzone. - 2016, nr 1, s. 27-52. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-899b6e65-245a-4028-8254-fa70abe6256b

8. **Przenoszenie uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną ze szkół specjalnych** : badania wstępne rozpatrywane w kontekście uczniowskiego oporu / Beata Gumienny // Człowiek, Niepełnosprawność, Społeczeństwo. - 2020, nr 4, s. [59]-78. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-issn-1734-5537-year-2020-volume-50-issue-4-article-bwmeta1_element_ceon_element-4e0e40d6-c0cc-32ec-8a0b-4068128a71ef

9. **Trudne zachowania u dzieci w wieku przedszkolnym** : nieprawidłowości w rozwoju psychoruchowym czy błędy w procesie wychowawczym? / Karolina Skarbek // Kultura i Wychowanie. - 2018, nr 2/14, 37-53. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://ojs.ahe.lodz.pl/index.php/kultura_i_wychowanie/article/view/147/124

10. **Trudności pedagogów specjalnych w pracy z dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie** / Magdalena Orlikowska, Anna Cholewa-Trybuła // Szkoła, Zawód, Praca. - 2018, nr 16, s. 101-108. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-8f6780f2-4e74-4b03-8afe-729932350ecc

11. **Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole ogólnodostępnej** : trudności i możliwości wsparcia : wyniki badań własnych / Stanisława Nazaruk, Helena Konowaluk-Nikitin, Paulina Kisiel, Ada Szarzyńska // Kultura, Przemiany, Edukacja. - 2025, t. 16/17, s. 78-90. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://bibliotekanauki.pl/articles/64156488.pdf

12. **Uczniowie ze spektrum autyzmu w szkole ogólnodostępnej** : analiza trudnych zachowań / Magdalena Woźniak // Roczniki Pedagogiczne. - 2018, nr 4, s. [107]-120. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://bibliotekanauki.pl/articles/1811335

13. **Wybrane aspekty sytuacji szkolnej uczniów z zespołem Aspergera** / Anna Karpińska // Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Pedagogika. - 2020, z. 21, s. 13-25. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://humanitas-pedagogika.publisherspanel.com/seo/article/01.3001.0014.5652/pl

14. **Zaburzenia w zachowaniu u uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną** / Katarzyna Pająk // Konteksty Pedagogiczne. - 2014, nr 2, s. [79]-93. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://kontekstypedagogiczne.pl/kp/article/view/67/57

15. **Zachowania trudne u dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ADHD** : uwarunkowania, funkcje oraz implikacje dla praktyki pedagogicznej / Ewelina Młynarczyk-Karabin, Diana Aksamit, Julia Bodziony, Szymon Barczyński // Szkoła Specjalna. - 2026, nr 1, s. 23-36. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.czasopisma.aps.edu.pl/index.php/ss/article/view/2906/2914

16. **Założenia modelu przedszkolno-terapeutycznego SPRING** / Magdalena Markowska // Społeczeństwo, Edukacja, Język. - 2020, t. 11, s. [97]-111. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://bibliotekanauki.pl/articles/1833093.pdf

17. **Zastosowanie modelu Pozytywnej Interwencji i Wspierania Zachowań w pracy edukacyjnej i wychowawczej z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / Monika Skura, John J. Wheeler // Niepełnosprawność. - 2020, nr 39, s. [72]-96. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://gsp.ug.edu.pl/index.php/niepelnosprawnosc/article/view/5730/5009

18. **Znaczenie diagnozy funkcjonalnej w edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / Ewa Domagała-Zyśk, Tomasz Knopik, Urszula Oszwa // Roczniki Pedagogiczne. - 2018, nr 3, s. 77-90. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://bibliotekanauki.pl/articles/1811238.pdf

Materiały ze stron WWW

1. **Edukacja uczniów ze spektrum autyzmu w polskim systemie oświaty** : wyzwania komunikacyjne, emocjonalne i systemowe / Edyta Małachowska. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://pedagogika-specjalna.edu.pl/wp-content/uploads/2026/03/Edukacja-uczniow-ze-spektrum-autyzmu-w-polskim-systemie-oswiaty.pdf

2. **Indywidualizacja pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** : dostosowanie warunków kształcenia / Magdalena Politańska // Ośrodek Rozwoju Edukacji. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://ore.edu.pl/wp-content/uploads/phocadownload/pracownie/indywidualizacja-pracy-z-uczniami-m.-politanska_1.pdf

3. **Radzenie sobie z zachowaniami trudnymi u dzieci ze specjalnymi potrzebami** / Anna Pawełczyk. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://przedszkole-specjalne.pl/wp-content/uploads/2021/01/Trudne-zachowania-u-dzieci-ze-specjalnymi-potrzebami.pdf

4. **Uczeń z zaburzonym zachowaniem w szkole** / Maria Tuchowska // Librus Szkoła. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://portal.librus.pl/szkola/artykuly/uczen-z-zaburzonym-zachowaniem-w-szkole

5. **Zachowania trudne u uczniów ze SPE** / Zyta Czechowska // Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli - Zyta Czechowska. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://nodnzytaczechowska.pl/zachowania-trudne-u-uczniow-ze-spe/

Filmy

1. **6 sposobów na opornego ucznia** / Danuta Sterna // Centrum Edukacji Obywatelskiej. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=aEN0bO0OKdo

2. **Agresja i autoagresja wśród uczniów (w tym uczniów ze spektrum autyzmu)** / Marta Koplejewska // Aktywny Nauczyciel. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=pHbHBo84ugQ

3. **Agresja w spektrum autyzmu** : strategie postępowania / Magdalena Kosiń // PUZZLE Szkolenia i Terapia. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=8KtMoYViCdI

4. **Dlaczego dziecko jest „niegrzeczne”? Trudne zachowania u dzieci** / Joanna Krysiak // Famiga. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=47b-U5xx5BA&t=1161s

5. **Dziecko, które rozbija grupę. Agresja i zachowania opozycyjne** : plan działania nauczyciela / Magdalena Perzyńska // Famiga. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=YluTmnsDiDQ&t=685s

6. **Jak radzić sobie z trudnymi i niepożądanymi zachowaniami uczniów?** / Adriana Kloskowska // Europejskie Centrum Rozwoju Kadr. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=JH2nTZa8byI

7. **Pierwsza reakcja nauczyciela na zachowania trudne ucznia** : jaka jest jaka być może? / Edyta Socha // Joanna Femiak. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=C9FRmnGSZpE

8. **Praca z trudnym uczniem** / Sylwia Anderson-Hanney // Pozytywni Nauczyciele. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=3DrYKlJ1W3s

9. **Sposoby reagowania na trudne zachowania uczniów podczas zajęć wychowawczych i profilaktycznych** / Zbigniew Barciński // e-prosperity. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=MA9lfsoRYPY

10. **Trudne zachowania** : proste rozwiązania / Agnieszka Skibniewska // eduNation. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=s06up5uFbHg

11. **Uczeń z zaburzeniami zachowania** : metoda budowania strategii w pracy z uczniem / Aleksandra Krasowska // Ośrodek Rozwoju Edukacji. [Dostęp 19.09.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=xt_DQhwZkxk

12. **Zachowania trudne i agresywne u dzieci w spektrum autyzmu** / Patrycja Pochwadka // EduKaPol Szkolenia. [Dostęp 19.09.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=I3EqjEQabzk

13. **Zachowanie trudne u dzieci** : zmień perspektywę / Edyta Socha // Joanna Femiak. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=WtCxihZdCjI

14. **Zachowania trudne w autyzmie** / Marta Chojka-Pawlina, Karolina Zakrzewska // Podcast EduAkcji. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=oJo-Hefhhy8

15. **Zachowania trudne w grupie** : przyczyny i zapobieganie / Magdalena Perzyńska // Famiga. [Dostęp 20.11.2026]. Tryb dostępu: https://www.youtube.com/watch?v=rdn2UTD9SII&t=438s

Opracowanie
Izabella Milewska-Warta
(20.11.2026)

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA W TORUNIU

Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu
jest Instytucją Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego